

عنوان مقاله:

تحلیل محدودیت های ژئومورفولوژیکی در گسترش کالبدی شهر با تاکید بر فرسایش خندقی (مطالعه موردی: شهر مهر در جنوب استان فارس)

محل انتشار:

فصلنامه مخاطرات محیط طبیعی، دوره 6، شماره 12 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد غلامی - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

مهدی احمدی - دانشجوی دکتری ژئومورفولوژی، دانشگاه خوارزمی

مهران محمودی - دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

یکی از مسائل اساسی شهرهای کشورهای در حال توسعه، مسئله رشد سریع جمعیت و گسترش کالبدی است. برای تعیین جهات بهینه گسترش کالبدی- فیزیکی شهر ها، لازم است تا شناخت و تحلیل دقیقی از خصوصیات زمین و تناسب آن در دسترس برنامه ریزان و مدیران شهری باشد. مسئله اصلی این پژوهش، پدیده فرسایش خندقی و اثر گذاری آن بر روند گسترش کالبدی شهر مهر در جنوب استان فارس می باشد. بر همین مبنا هدف از انجام پژوهش حاضر، شناخت پدیده ها و فرآیندهای ژئومورفولوژیکی موثر بر گسترش کالبدی شهر با تاکید بر فرسایش خندقی و محدودیت هایی است که این عوامل برای توسعه شهری فراهم می کنند، می باشد. مواد مورد استفاده در این پژوهش شامل نقشه های توپوگرافی با مقیاس 1:25000، زمین شناسی، داده های کاربری زمین و عکس های هوایی مربوط به سال های 1335، 1373 و 1392 می باشد. پس از تهیه کلیه داده ها، از روش AHP جهت پهنه بندی خطر فرسایش خندقی منطقه مورد مطالعه استفاده شده است. نتیجه بررسی ها نشان داد که شهر مهر برای گسترش فیزیکی- کالبدی در تمامی جهات با محدودیت های ژئومورفولوژیکی مواجه است. اما فرآیندهای مربوط به فرسایش خندقی و شیب مهمترین فرآیندهای محدود کننده توسعه شهری می باشند. بیشترین این محدودیت ها در شمال، شمال غرب، شمال شرق و جنوب شهر مورد مطالعه وجود دارد. همچنین نتایج پهنه بندی فرسایش خندقی نشان داد سنگ شناسی، کاربری زمین، فاصله از آبراهه، شیب و فاصله از جاده به ترتیب دارای بیشترین تا کمترین ارزش از نظر خطر فرسایش خندقی در منطقه مورد مطالعه بوده و محدوده شهر مهر، در پهنه با خطر زیاد و خیلی زیاد قرار دارد. با توجه به اینکه این نوع از فرسایش دارای پیچیدگی های خاص خود است، به نظر می رسد مهم ترین راهکار برای جلوگیری از رشد و گسترش فرسایش خندقی در محدوده شهر مورد مطالعه، انجام روش های مهندسی برای کنترل آبراهه ها در کوتاه مدت و اقدامات آبخیز داری به منظور کنترل رواناب در بلند مدت، همراه با اجرای برنامه های مدیریتی در زمینه اصلاح خاک می باشد.

کلمات کلیدی:

گسترش کالبدی شهر، محدودیت های ژئومورفولوژیکی، فرسایش خندقی، روش AHP، شهر مهر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1019563>

